

## چکیده

این پژوهش به بررسی عوامل استرس‌زا در مدیران بیمارستانهای استان فارس و استان خوزستان با استفاده از روش توصیفی-تحلیلی پرداخته است (گردآوری اطلاعات از طریق پرسشنامه‌ای که بر مبنای مقیاس لایکرت تنظیم شده بود صورت پذیرفت). در این پژوهش به دلیل اینکه کل مدیران بیمارستانها مورد بررسی قرار گرفتند، نمونه‌گیری انجام نشد. کل جامعه پژوهش ۷۹ نفر بودند که به علت خودداری تعدادی از آنها نسبت به تکمیل پرسشنامه و نیز تکمیل ناقص برخی دیگر، نهایتاً بررسی حاضر بر روی ۵۳ پرسشنامه صورت گرفت. جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات، از محاسبات آماری، میانگین، انحراف معیار، درصد و ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد.

بررسی یافته‌های پژوهش نشان داده است که میزان شیوع استرس در جامعه مورد مطالعه ۵۸٪ بوده و طی بررسی مقایسه‌ای مشخص شد که مدیران بیمارستانهای استان فارس به میزان ۵۱٪ و مدیران بیمارستانهای استان خوزستان به میزان ۷۰٪ دچار استرس بودند. همچنین شیوع استرس در مدیران بیمارستانهای دولتی و خصوصی به ترتیب ۶۸/۲٪ و ۱۱/۱٪ بوده است.

در رتبه‌بندی کلی عوامل استرس‌زا که پس از محاسبه میانگین هر کدام از عوامل و مرتب نمودن آنها بر اساس اولویت انجام گرفت، پنج عامل زیر به ترتیب به عنوان

مهم‌ترین عوامل استرس‌زا در جامعه مدیران مورد مطالعه شناخته شدند: ۱- مشکلات مربوط به گرانی، تورم و هزینه زندگی ۲- شرایط فیزیکی محیط کار، خستگی و حوادث ناشی از آن ۳- توفیق افراد فرصت طلب ۴- مشکلات با زیردستان ۵- دشواری مسئولیت‌های محوله. همچنین مشخص شد که حدود نیمی از عواملی که برای جامعه پژوهش استرس‌زا شناخته شدند، از دسته عوامل مربوط به محیط کار (عوامل شغلی) می‌باشند.

سایر یافته‌های پژوهش بیانگر آن است که استرس با تعداد پرسنل تحت نظارت مدیران مورد مطالعه ارتباط مستقیم و با سن، سابقه کار و سابقه مدیریت آنان نسبت عکس دارد. از یافته‌های دیگر این پژوهش شناسایی کلی رتبه‌بندی اثرات استرس بر عملکرد مدیران در بیمارستانها بود. در این رتبه‌بندی که پس از محاسبه میانگین هر کدام از چهارده جنبه عملکرد مدیران مورد بررسی و مرتب کردن آنها بر اساس اولویت صورت گرفت، مهم‌ترین پیامد استرس "تضعیف روحیه در محیط کار" شناخته شد. پس از آن رتبه‌های دوم و سوم را "کاهش کیفیت کار" و "کاهش انگیزه کاری" به خود اختصاص دادند.